

CHUYỆN NÀNG TÔ THỊ

truyện
cổ tích
Việt
Nam

NHÀ XUẤT BẢN
MỸ THUẬT

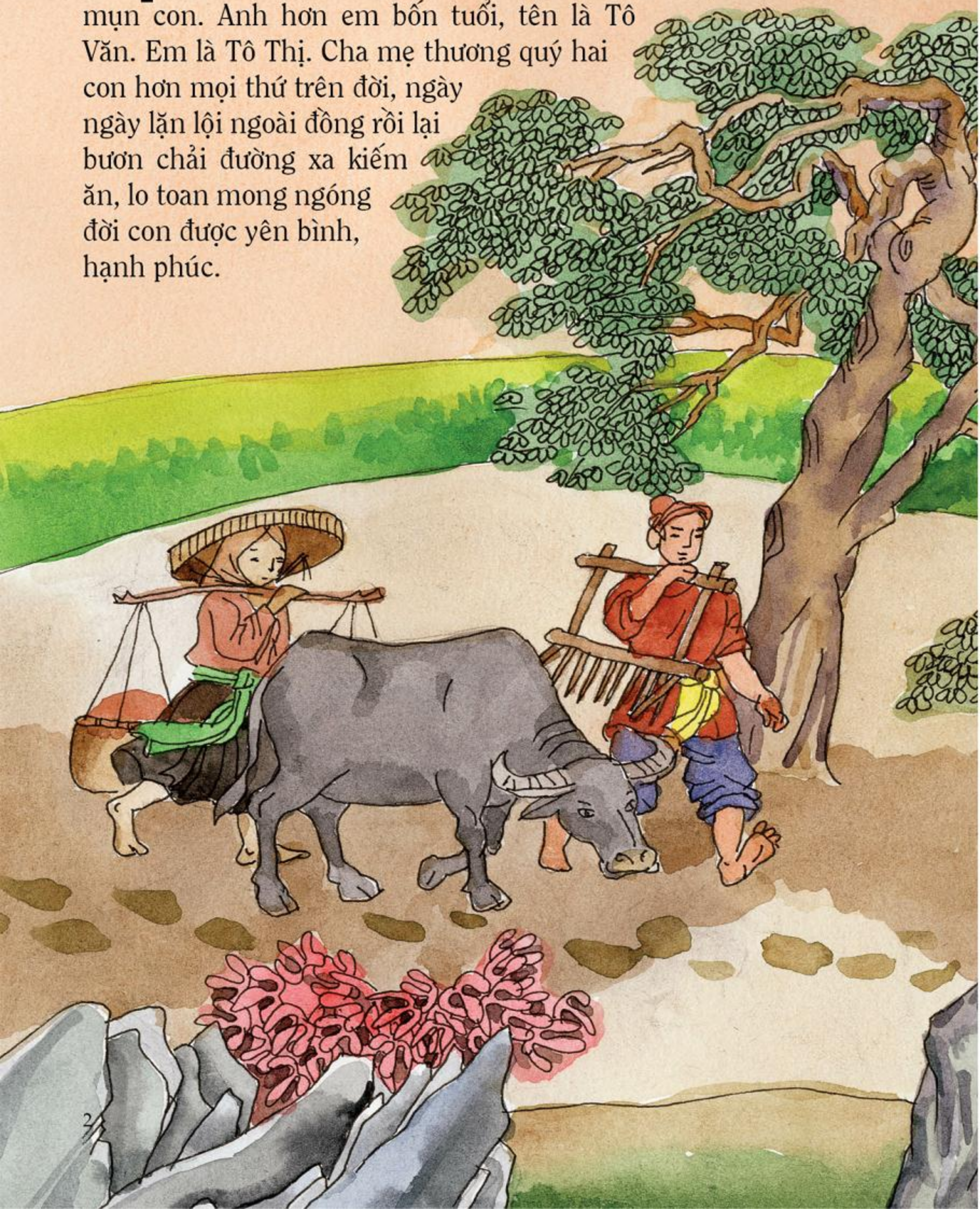
CHUYỆN NÀNG TÔ THỊ

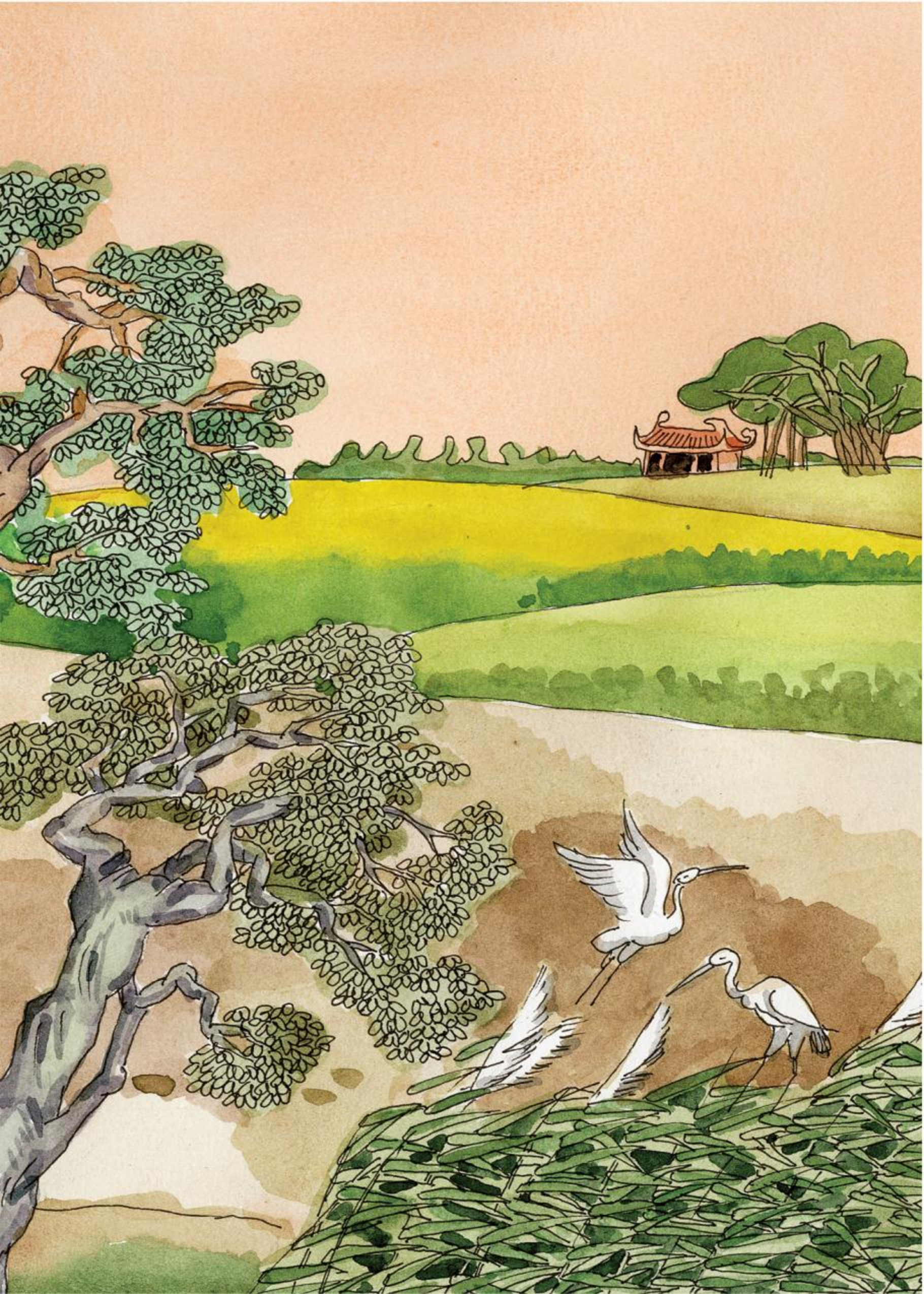
MINH THẢO kể,
NGÔ XUÂN KHÔI vẽ

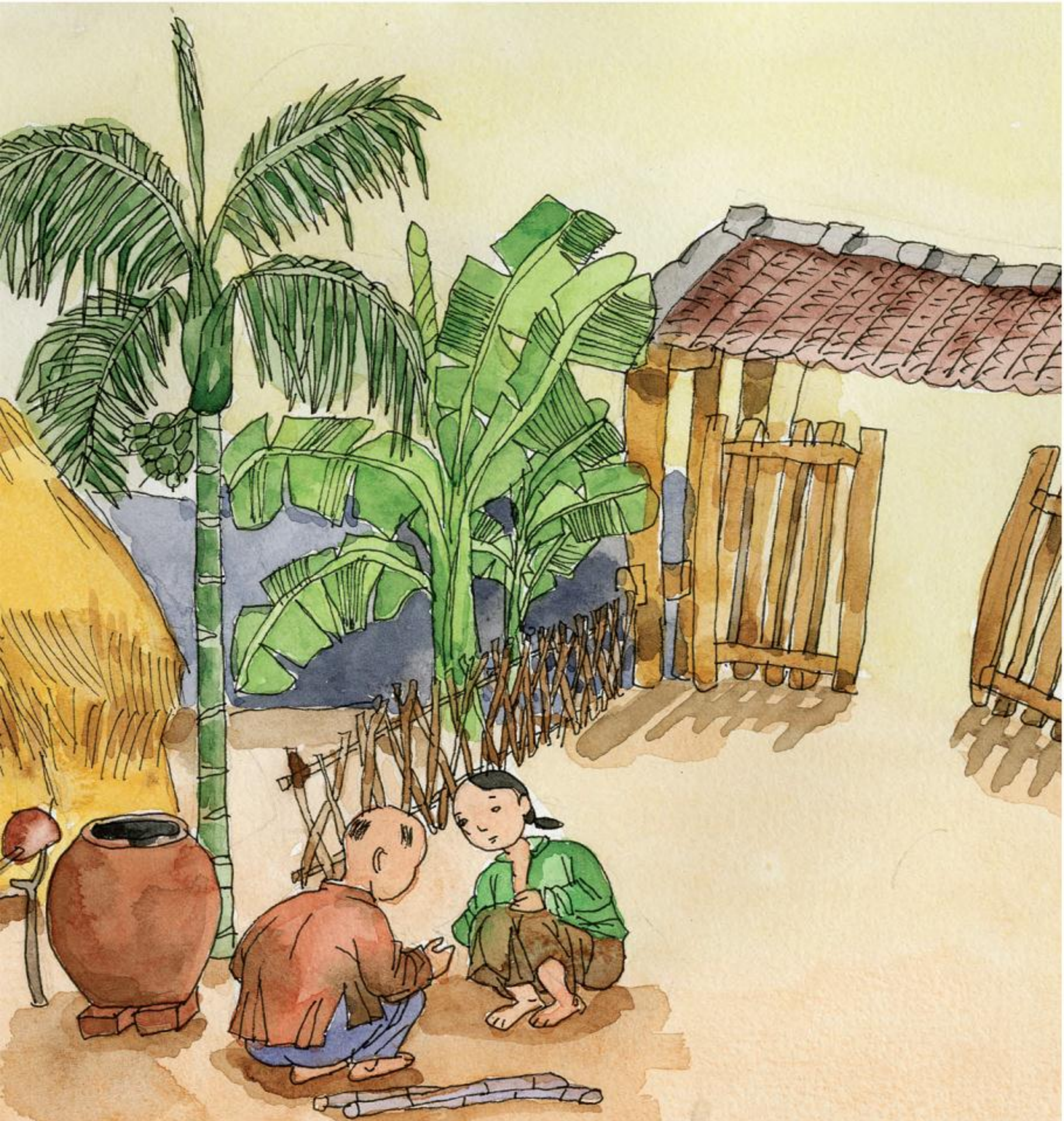
NHÀ XUẤT BẢN
MỸ THUẬT

Thời xưa ở trấn Kinh Bắc có gia đình nhà nọ sinh được hai mụn con. Anh hơn em bốn tuổi, tên là Tô Văn. Em là Tô Thị. Cha mẹ thương quý hai con hơn mọi thứ trên đời, ngày ngày lặn lội ngoài đồng rồi lại bươn chải đường xa kiếm ăn, lo toan mong ngóng đời con được yên bình, hạnh phúc.

Một ngày kia, cha mẹ vắng nhà, hai anh em Tô Văn Tô Thị thỏa sức bày trò chơi trong sân. Dạo đó Tô Văn lên mười, Tô Thị lên sáu. Chơi chán rồi nhớ lời mẹ dặn, Tô Văn vào nhà lấy cây mía ra định chặt cho em ăn. Bất đồ, khi dao vừa vung lên, lưới dao sút cán văng ra đập trúng đầu em. Tô Thị ngã lăn ra bất tỉnh. Máu đỏ trào ra nhuộm cả một vạt đất trước hiên.

ô Văn bàng hoàng, tưởng em gái đã chết. Run rẩy nghĩ tới lúc mẹ cha về nhà thấy cái chết của em, Tô Văn liền bỏ chạy, chạy mãi, khỏi ngõ, khỏi làng, cứ đi, đi mãi, bỗng chốc đã không thấy đường về sau lưng...

Nhưng Tô Thị chưa chết, chỉ bị ngất đi. May mắn thay, một người hàng xóm tình cờ đi qua thấy cô bé nằm bất tỉnh liền chạy vào rịt thuốc cho tỉnh lại. Đến tối, cha mẹ trở về thấy con gái đã qua cơn nguy cấp nhưng con trai thì mất dạng. Hai người chạy khắp làng trên xóm dưới cũng không thấy tăm hơi Tô Văn đâu. Từ đó, hai người muộn phiền héo hon, mọi sức lực chỉ để đi khắp nơi cùng chốn tìm kiếm đứa con trai độc nhất đã biệt vô tăm tích.

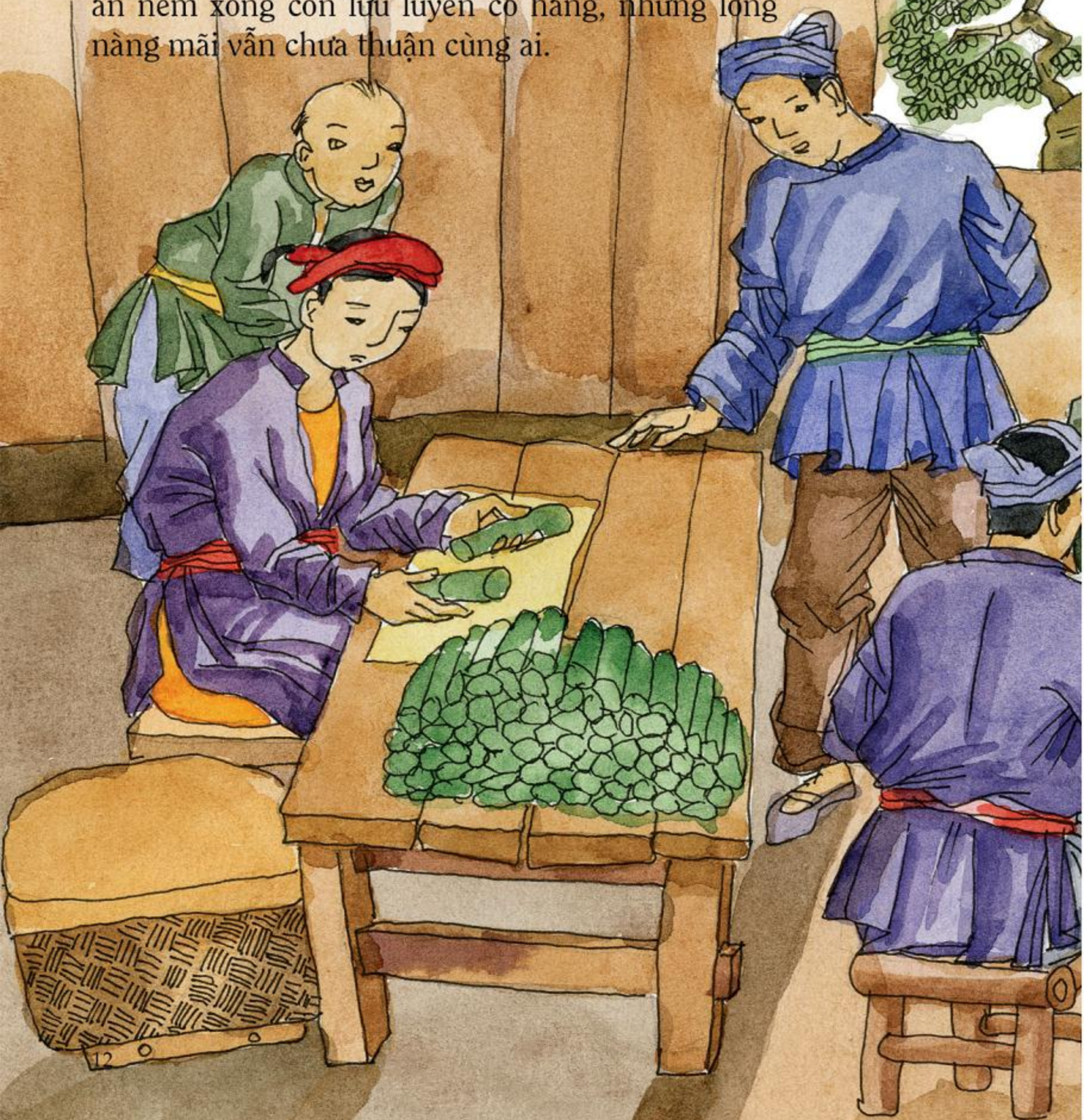

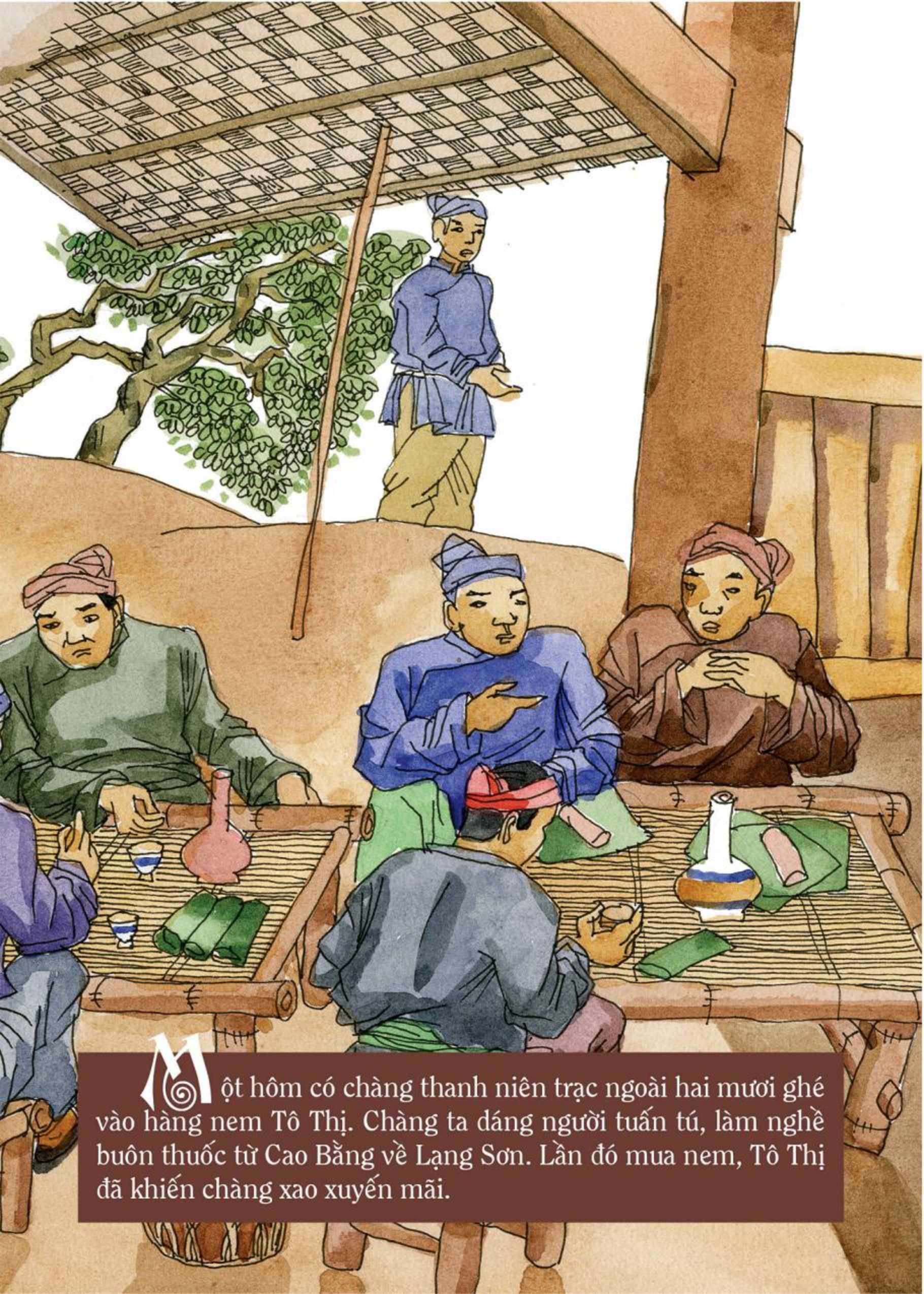
A watercolor illustration of a brown horse tied to a large, gnarled tree trunk with a red cloth. The horse is facing right. In the foreground, the back of a person wearing a blue robe and a green headscarf is visible. The tree has green leaves at the top. The background is plain white.

Củ hàng cơm hiếm con bèn
tính đường nuôi Tô Thị để tiện bề sai
vặt. Mấy năm sau, nhà họ chuyển lên
Lạng Sơn, mở quán bán nem. Tô Thị
rời quê hương, thành con gái xứ Lạng.

Đập tuổi đôi mươi, Tô Thị trở thành một cô gái dịu hiền, nét na. Nàng đã có đồng vốn dành dụm bao năm nên xin với chủ hàng cơm ra riêng bán quán. Sẵn có nghề nem học được, nàng mở một quán bán nem ở Hàng Cưa, Kỳ Lừa. Nem nàng làm khéo và ngon nức tiếng khắp một chốn Đồng Đăng. Nhiều khách tới ăn nem xong còn lưu luyến cô hàng, nhưng lòng nàng mãi vẫn chưa thuận cùng ai.

Một hôm có chàng thanh niên trạc ngoài hai mươi ghé vào hàng nem Tô Thị. Chàng ta dáng người tuấn tú, làm nghề buôn thuốc từ Cao Bằng về Lạng Sơn. Lần đó mua nem, Tô Thị đã khiến chàng xao xuyến mãi.

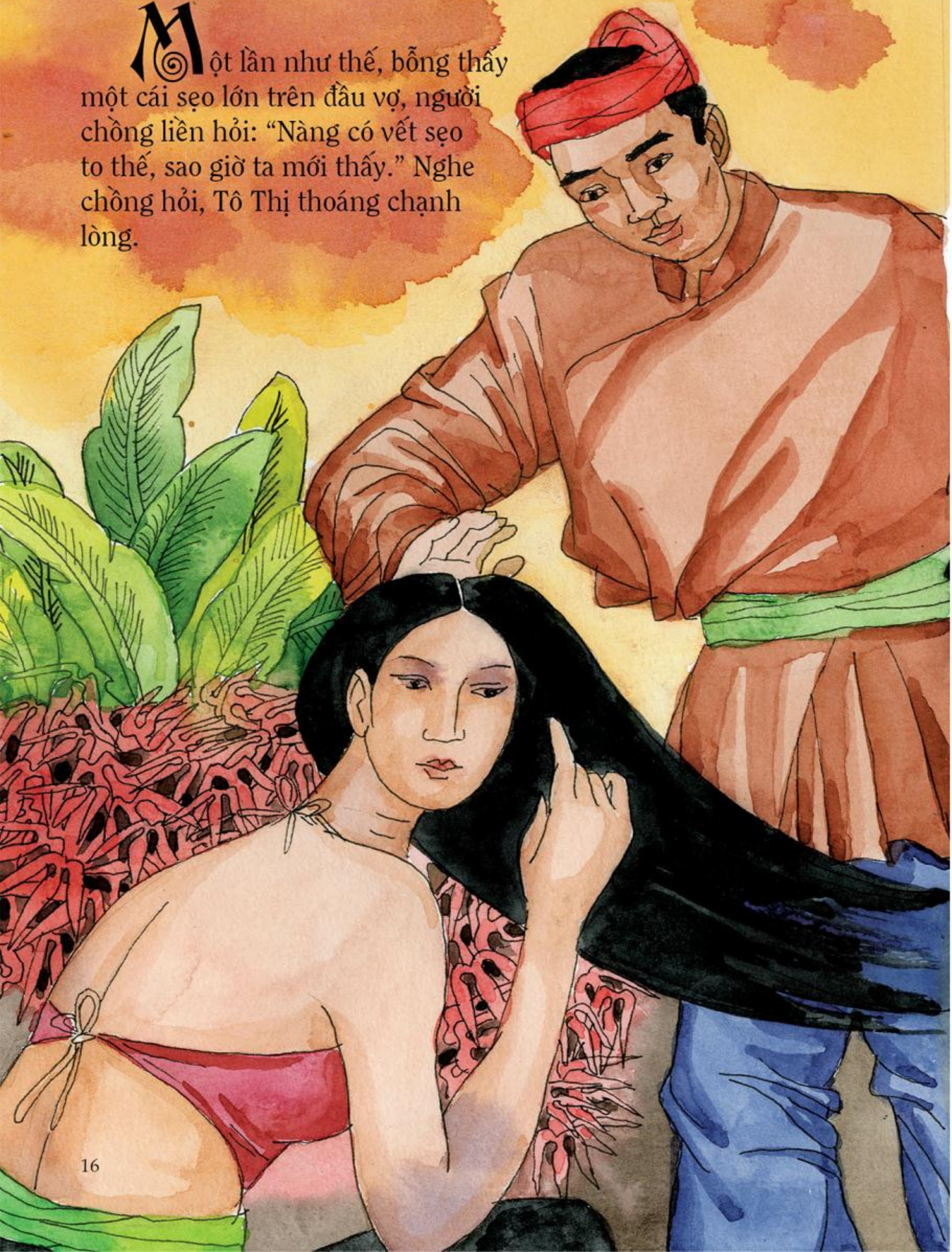
Từ ngày ấy, mỗi lần mang thuốc về bán, chàng lại lưu lại quán nàg. Khi ra đi, chàng khiến nàg chờ mong day dứt. Và rồi, họ yêu nhau tha thiết. Sau một năm, họ nên duyên chồng vợ. Sau hai năm, họ sinh được mụn con gái đầu lòng.

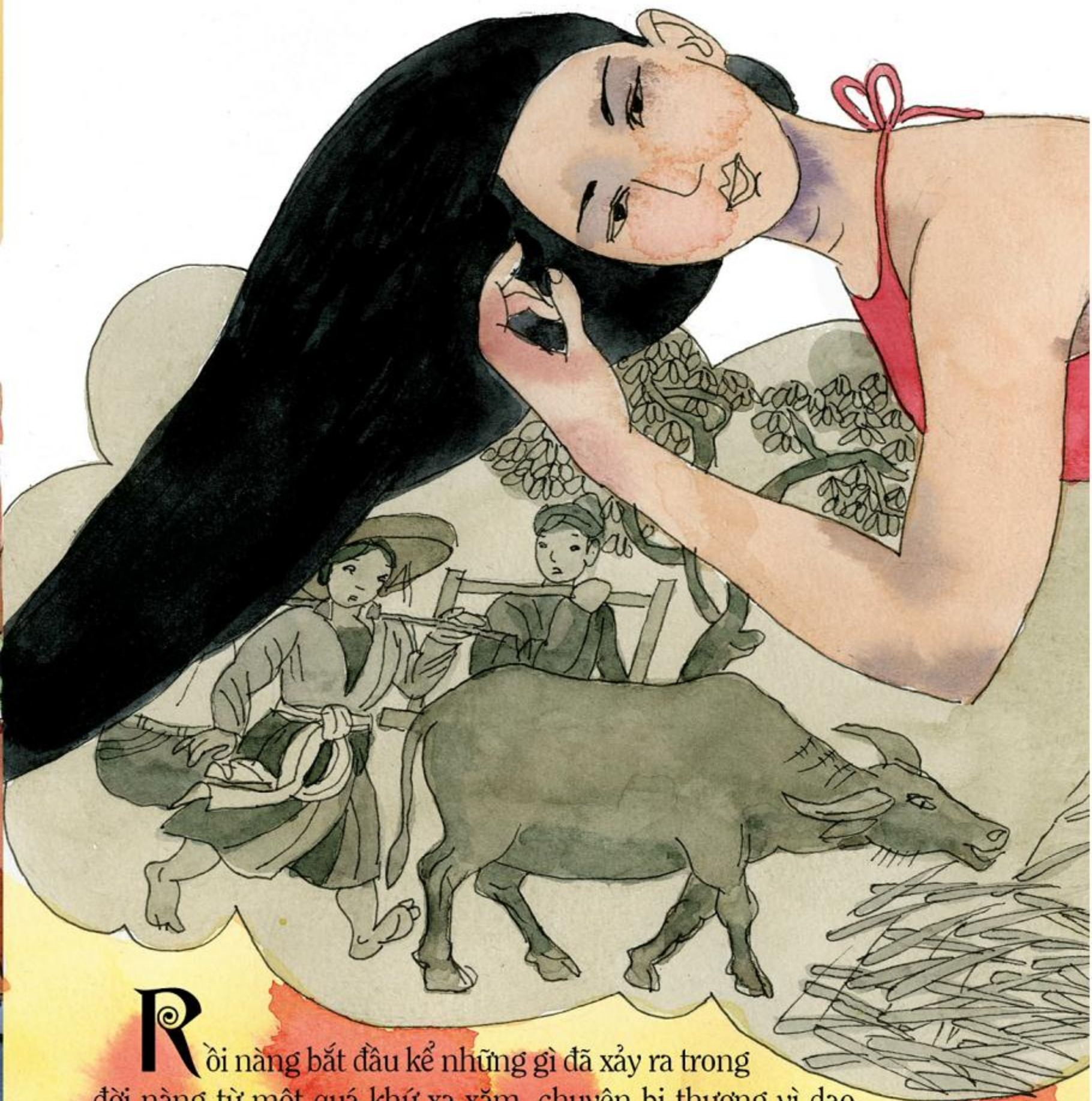

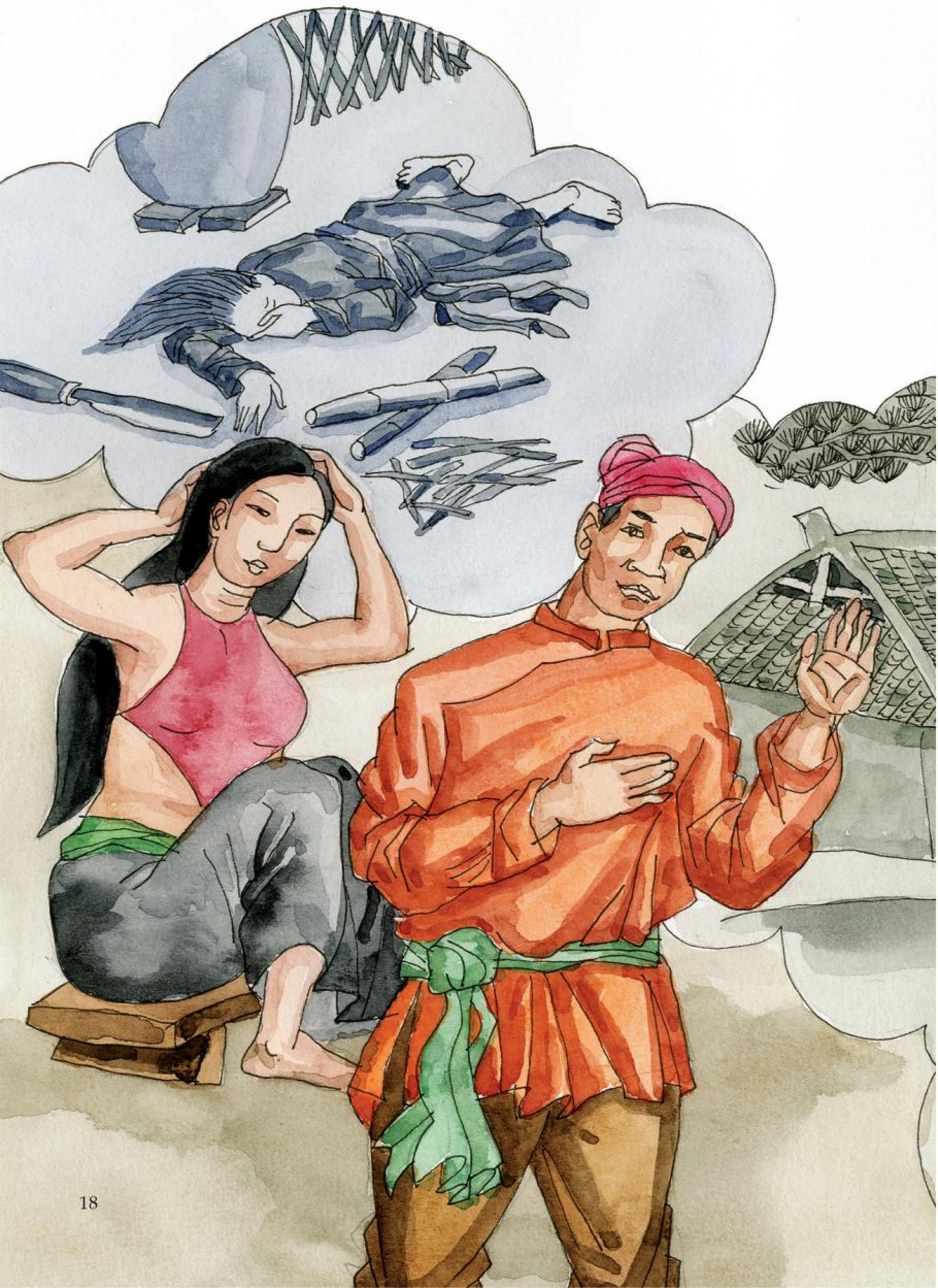
Những lần người chồng buôn bán xa trở về, căn nhà nhỏ ngập tràn niềm sung sướng của người vợ trẻ. Chiều chiều, khi Tô Thị buông mái tóc dài xuống chậu nước bồ kết thơm lừng để gội, người chồng bế con ngồi bên nàng, ngắm nhìn ráng chiều đỏ ối bên núi, cùng nhau thủ thỉ tâm tình.

Một lần như thế, bỗng thấy một cái sẹo lớn trên đầu vợ, người chồng liền hỏi: “Nàng có vết sẹo to thế, sao giờ ta mới thấy.” Nghe chồng hỏi, Tô Thị thoáng chạnh lòng.

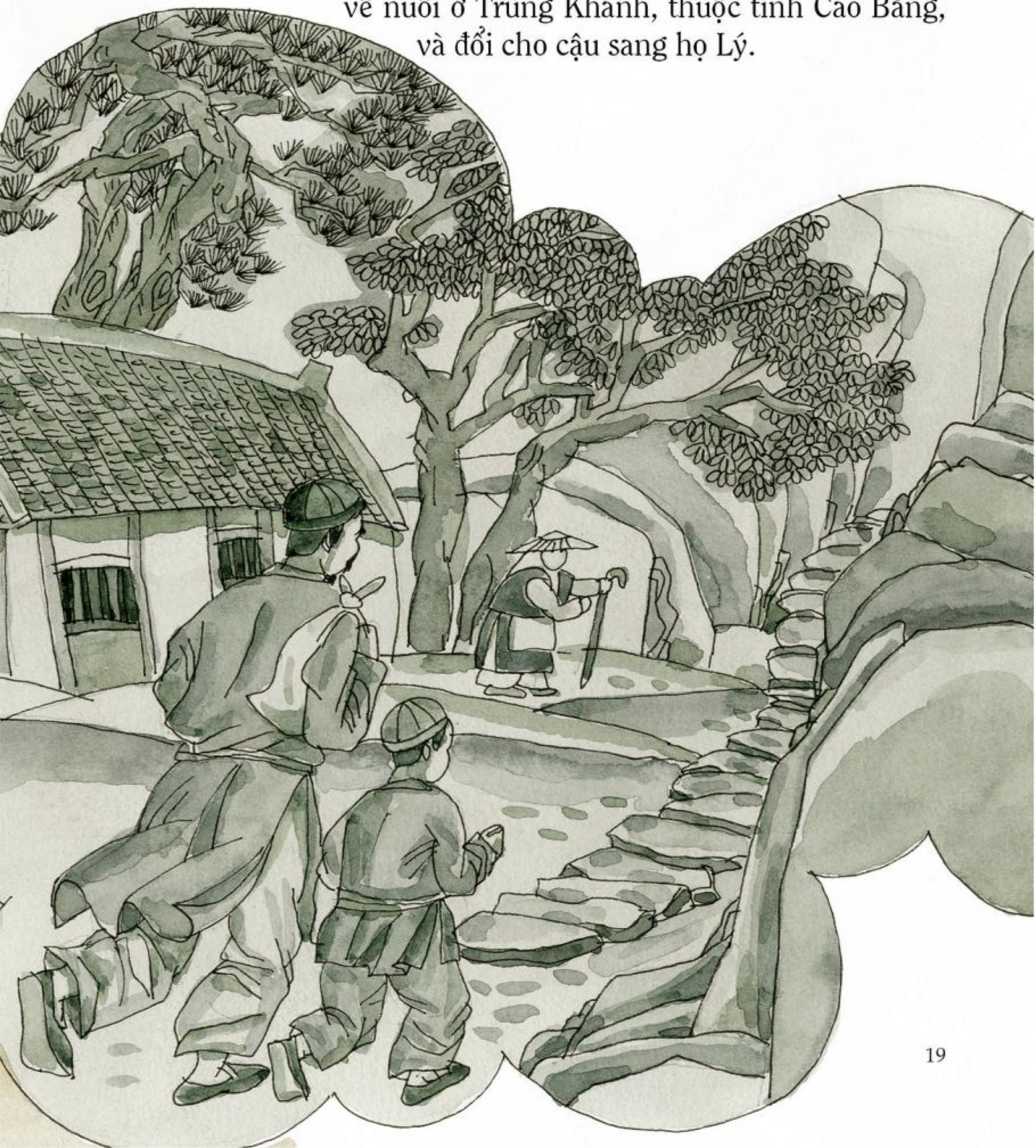

Rồi nàng bắt đầu kể những gì đã xảy ra trong đời nàng từ một quá khứ xa xăm, chuyện bị thương vì dao, chuyện người anh bỏ đi, chuyện cha mẹ buồn đau mất sớm, chuyện đi làm con nuôi... Bao nhiêu năm tháng là bấy nhiêu nỗi buồn. Nàng cứ tha thiết kể. Nàng càng kể, chồng nàng càng chết sững... Chồng Tô Thị thấy trời đất như đang tối sầm trước mắt: Làng quê Kinh Bắc xa xôi ấy là làng quê chàng, tưởng em chết rồi bỏ xứ ra đi là chuyện của đời chàng, và người vợ đây chính là... em gái chàng.

Tô Thị đầu biết rằng chồng nàng đã một lần thay họ đổi tên. Từ độ bỏ quê, Tô Văn đã lưu lạc hết làng nọ cho tới xóm kia, lần hồi qua ngày nhờ lòng thương của những người qua đường. Mủi lòng vì cảnh ngộ đứa trẻ lang thang, một người Trung Quốc mang cậu bé về nuôi ở Trùng Khánh, thuộc tỉnh Cao Bằng, và đổi cho cậu sang họ Lý.

Lớn lên, buôn bán theo nghề bố nuôi, lần nào Tô Văn cũng chỉ dám mang hàng tới Lạng Sơn, không bước chân về xuôi. Quê cũ đã như một cái bóng càng ngày càng mờ trong tâm trí. Trời hồi bày chi cảnh trái ngang? Tô Thị mãi miết chải đầu vấn tóc, mà đâu thấy được đông bão đang cuộn dâng trong lòng chồng. Mấy ngày sau, Tô Văn càng rầu rĩ, chàng không thấy cách nào thoát ra khỏi cảnh ngộ này.

Trong khi đó, Tô Thị vẫn không hay biết gì. Nàng vẫn hồn nhiên, vẫn chăm sóc chồng hết mực. Nhìn nàng, Tô Văn thấy xót xa. Không muốn em gái biết được việc loạn hôn này, chàng lại tìm cách ra đi lần nữa. Giữa lúc đó, triều đình có đợt bắt lính. Tô Văn lẳng lặng ghi danh, không cho nàng biết.

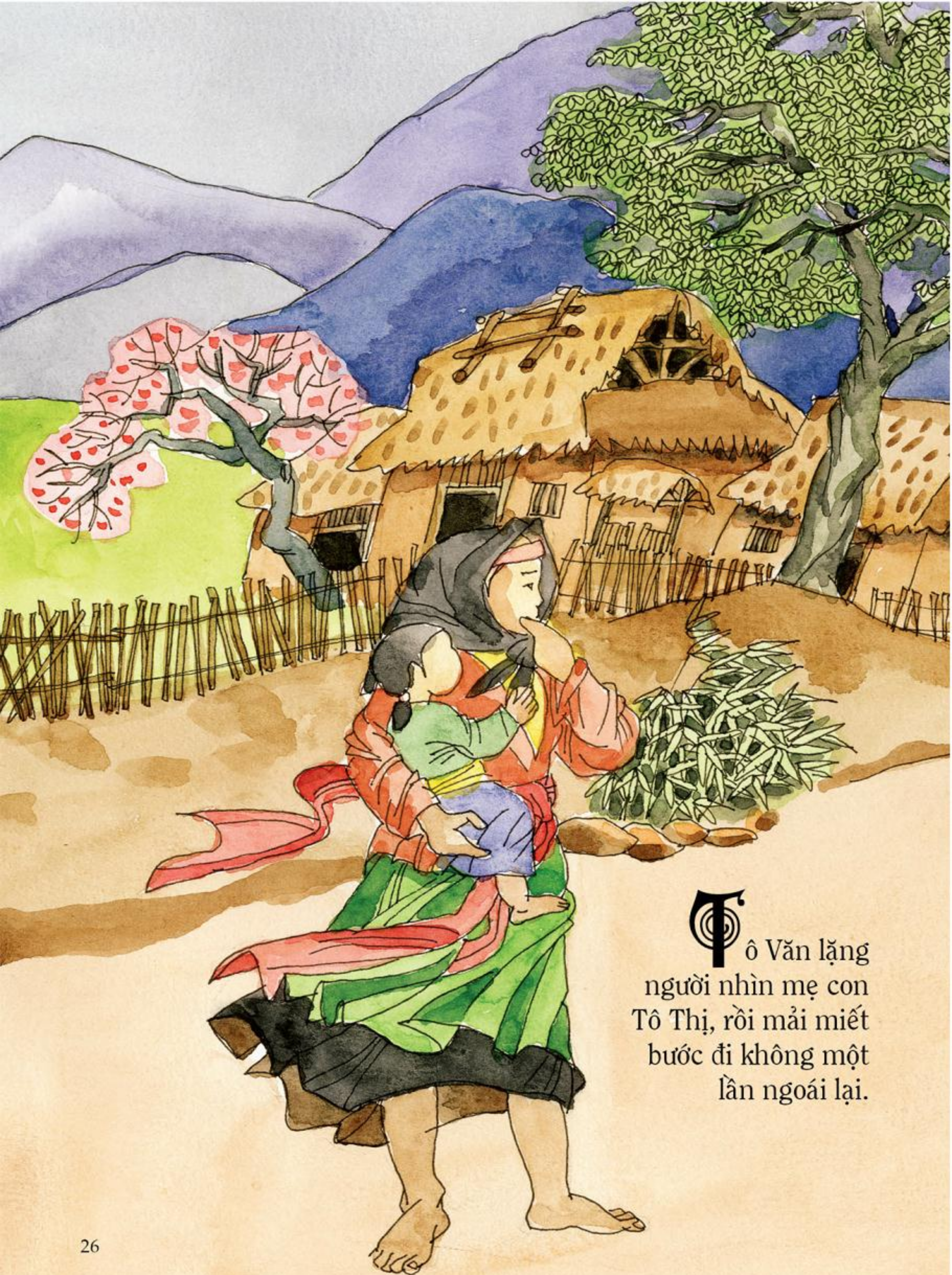

Mãi tới lúc sắp lên đường, chàng mới bảo vợ: “Triều đình chiêu mộ, ta xung quân rồi, mai là đi nàng ạ. Nàng ở nhà với con, lâu quá thì đừng chờ ta nữa. Mai này lỡ ta không về được, đời riêng xin nàng cứ tự liệu.”

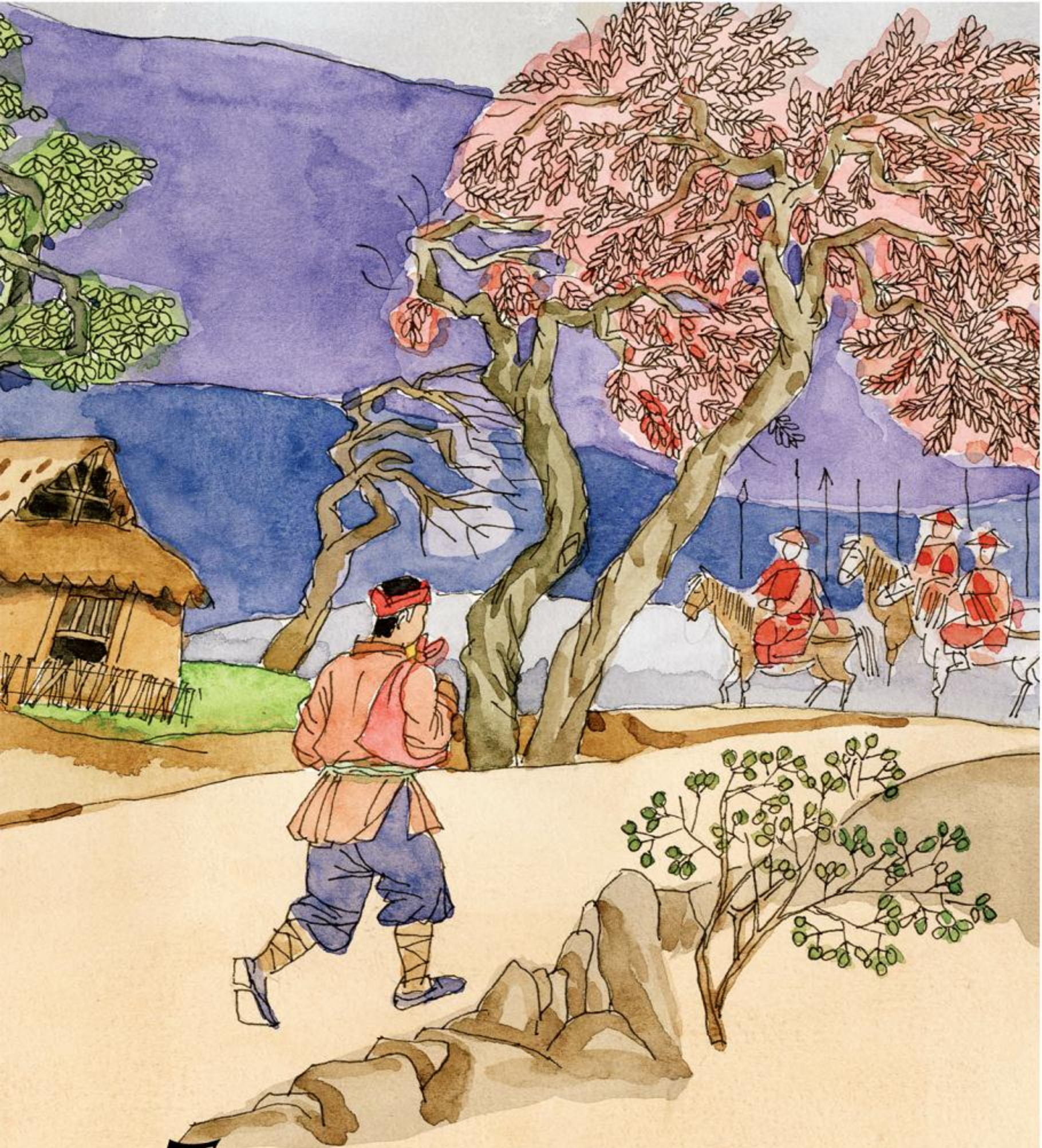

Tô Thị nghe như sét đánh bên tai. Nàng không hiểu chuyện gì đang xảy ra, đêm đó nàng chỉ còn biết âm thầm nước mắt vòng quanh. Rạng ngày ra, tiếng trống gọi binh đổ dồn, chồng nàng quả quyết sửa soạn khăn gói tay nải, nàng lú lú bồng con chạy theo.

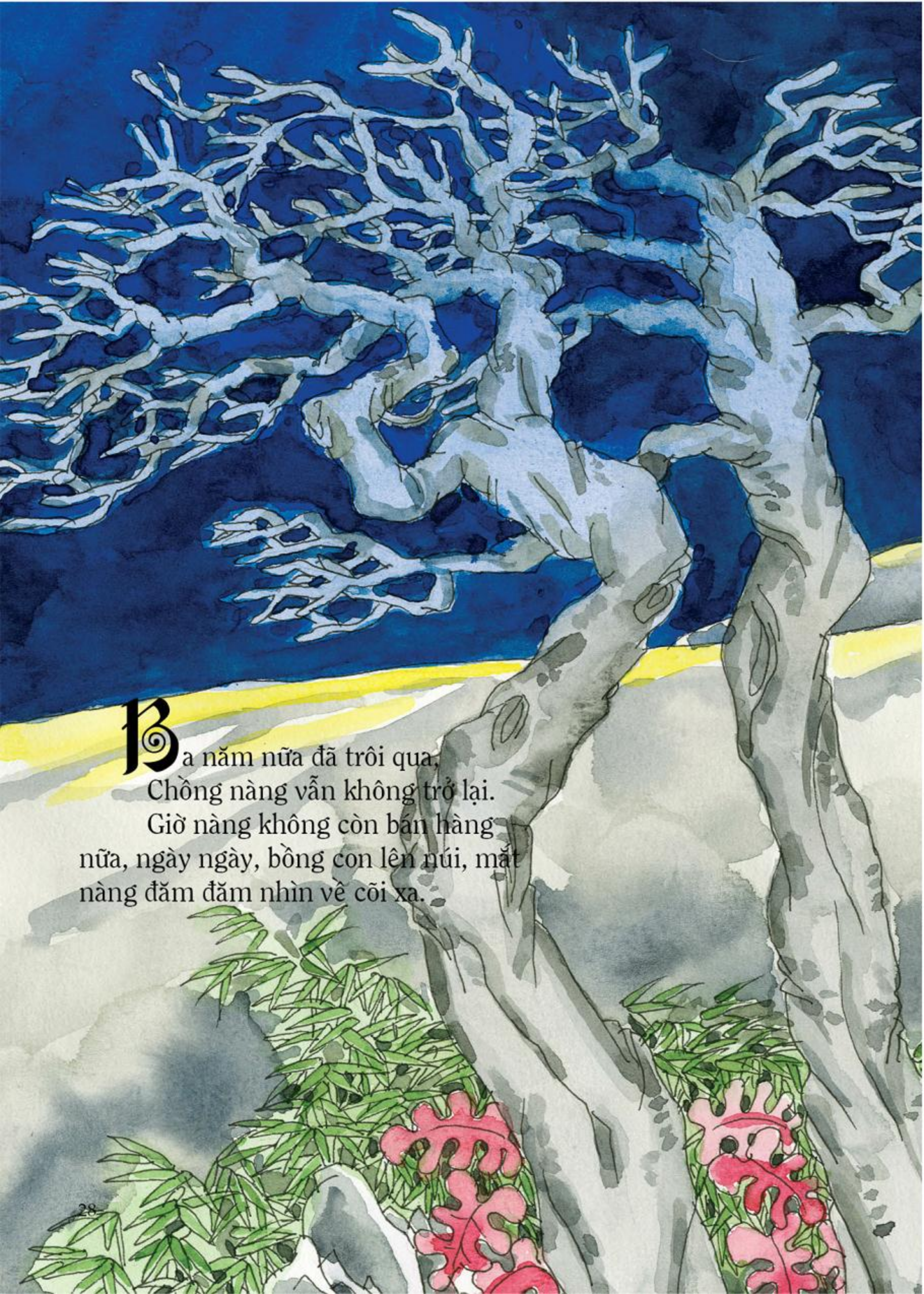

Tô Văn lặng
người nhìn mẹ con
Tô Thị, rồi mãi miết
bước đi không một
lần ngoái lại.

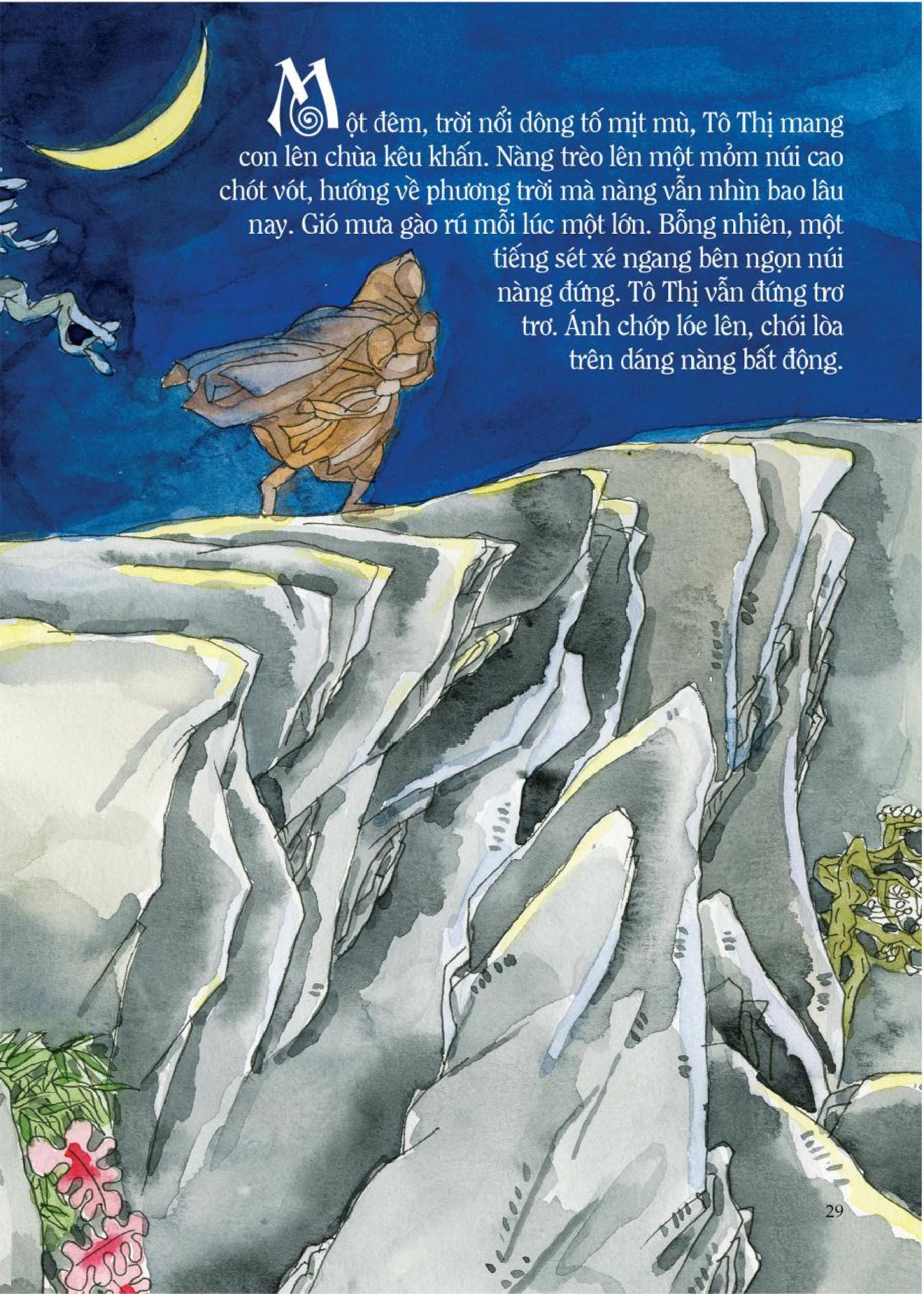

Từ ngày vắng chồng, Tô Thị không còn tươi tắn như xưa. Chiều chiều, nàng lại bông con lên ngọn núi sau chùa Tam Thanh, nhìn về phía Tô Văn đã đi.

Tháng ngày trôi qua, Tô Thị không biết vì sao chồng nàng không trở lại. Mắt nàng dôi trông như hóa đá. Thương nhớ ứ đầy trong tim.

Ba năm nữa đã trôi qua,
Chồng nàng vẫn không trở lại.
Giờ nàng không còn bán hàng
nữa, ngày ngày, bông con lên núi, mắt
nàng đắm đắm nhìn về cõi xa.

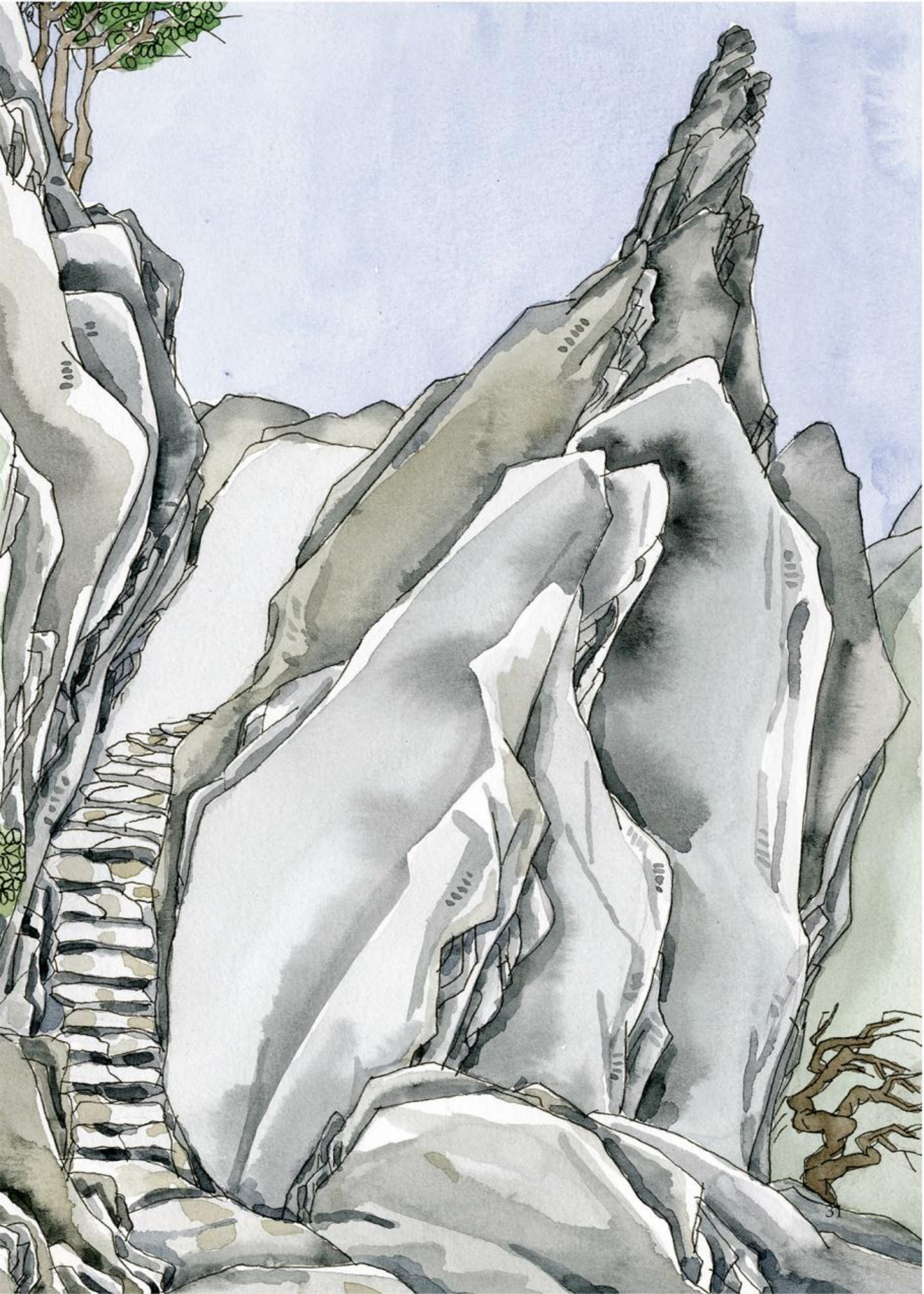
A watercolor illustration of a person in a brown robe standing on a rocky cliff at night. The person is looking out over a deep, dark valley. A yellow crescent moon is in the dark blue sky. In the bottom left corner, there are some pink flowers. In the bottom right corner, there is a small yellow object. The overall mood is mysterious and dramatic.

Một đêm, trời nổi dông tố mịt mù, Tô Thị mang con lên chùa kêu khẩn. Nàng trèo lên một mỏm núi cao chót vót, hướng về phương trời mà nàng vẫn nhìn bao lâu nay. Gió mưa gào rú mỗi lúc một lớn. Bỗng nhiên, một tiếng sét xé ngang bên ngọn núi nàng đứng. Tô Thị vẫn đứng trơ trơ. Ánh chớp lóe lên, chói lòa trên dáng nàng bất động.

Sáng hôm sau, đất trời lại phẳng lặng. Ánh ngày rực rỡ soi chiếu cả vùng rừng núi Lạng Sơn xanh tươi. Sau chùa Tam Thanh, in đậm trên nền trời, người ta thấy nàng Tô Thị bỗng con đã hóa đá tự bao giờ. Từ ngày đó, ai xuôi ai ngược xứ Lạng, có một câu ca cổ để mãi ghi lòng tạc dạ:

*Đồng Đăng có phố Kỳ Lừa
Có nàng Tô Thị có chùa Tam Thanh.*

CHUYỆN NÀNG TÔ THỊ

Bản quyền © Công ty cổ phần Văn hóa và Truyền thông Nhã Nam, 2010.

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT

44B Hàm Long, Hoàn Kiếm, Hà Nội

ĐT: 04 38225473 - 04 39436126; Fax: 04 39436133

Chịu trách nhiệm xuất bản

ĐẶNG THỊ BÍCH NGÂN

Biên tập: Minh Châu

Trình bày: Kim Liên

In 5.000 cuốn, khổ 15 x 21cm tại Công ty In Tiến Bộ - 175 Nguyễn Thái Học - Hà Nội. Căn cứ trên số đăng ký kế hoạch xuất bản: 314-2010/CXB/03-24/MT và quyết định xuất bản số 264/QĐ-MT của Nhà xuất bản Mỹ Thuật ngày 28.6.2010.

In xong và nộp lưu chiểu quý III năm 2010.

Liên kết xuất bản và phát hành:

Công ty Văn hóa & Truyền thông Nhã Nam

1B/IF1, Thái Thịnh, Đống Đa, Hà Nội

Điện thoại: 04.35146875 - Fax: 04.35146965

Website: www.nhanam.vn

Email: nhanambook@vnn.vn

Chi nhánh tại TP Hồ Chí Minh

Nhà 015 Lô B chung cư 43 Hồ Văn Huê,
Phường 9, Quận Phú Nhuận, TP Hồ Chí Minh

Điện thoại: 08 38479853 - Fax: 08 38443034

Email: nhanamhcm@hcm.fpt.vn